

מדינת ישראל¹

משרד המשפטים

ייעוץ וחקיקה (משפט ציבורי-מינהלי)

ירושלים: כ"ג בחשוון תשפ"א
10 בנובמבר 2020
תיקנו: 803-04-2020-000897
סימוכין: 803-99-2020-053505

לכבוד
חה"כ גבי אשכנזי, שר החוץ

שלום רב,

הנדון: חוות דעת למניעת ניגוד עניינים בכהונתך כשר החוץ

על פי כלל 7 לכללים למניעת ניגוד עניינים של שרים וסגני שרים (י"פ התשס"ג, 1136), במקרה של חשש לניגוד עניינים, יש לפעול בהתאם לחוות דעת היועץ המשפטי לממשלה. נוכח הפרטים שמסרת לנו, אבקש לחוות את דעתי, על דעת היועץ המשפטי לממשלה, כדלהלן:

רקע עובדתי

1. ביום 30.7.2020 העברת לעיוננו שאלון לאיתור חשש לניגוד עניינים, ובו צוינו, בין היתר, הפרטים הבאים הרלוונטיים לענייננו:

א. כיהנת כחבר בחבר הנאמנים של תכנית IMPCAT (תכנית המלגות של ארגון ידידי צה"ל (FIDF)) (להלן: "התכנית") עד ליום 21.9.2020. על פי ההבהרות שנשלחו על-ידי משרדך, יתכן שלנציגויות מסוימות בחו"ל ישנם קשרי עבודה מסוימים עם התכנית. למשל, הנציגויות הישראליות בארצות הברית ובקנדה נמצאות בקשר עם ארגון ידידי צה"ל, ולעתים משתתפות באירועים מטעם הארגון, אשר בהם עשויים נציגי משרד החוץ לשאת דברים. על-פי הנמסר, בפעילות זו אין מעורבות של הדרג המיניסטריאלי או של דרג ההנהלה הבכיר של המשרד.

ב. בשנת 2013-2011 כיהנת כיו"ר דירקטוריון חברת שמן משאבי גז ונפט בע"מ (להלן: "חברת שמן"), וכיום מתנהלת תביעה ייצוגית המכוונת, בין היתר, נגדך, עקב כך שכיהנת כיו"ר חברת שמן בתקופה הרלוונטית לתביעה.

ג. בין השנים 2019-2016 כיהנת כדירקטור בחברת אלון-אשכנזי סוכנות לביטוח בע"מ (להלן: "חברת אלון-אשכנזי"), ועד לאחרונה היו בבעלותך מניות בחברה בשיעור של 10%, אשר הוחזקו, עד להשלמת העסקה למכירתן, באישור הוועדה למתן היתרים אשר פועלת מכוח כללי אשר (החלטה מס' 8/2020). עוד יצוין כי בשנים 2019-2016

כיהנת כיו"ר דירקטוריון בחברת גיל ורדי סוכנות לביטוח בע"מ (להלן: "**חברת גיל ורדי**"). נוסף על כך, היו בבעלותך הישירה מניות בשיעור של 1% וכן מניות בשיעור של 2% שהוחזקו באמצעות חברה בבעלותך המלאה (המצויה בימים אלה בהליכי פירוק), אשר נמכרו למר אורן אלון ולחברת אקסידריה בהתאמה בפברואר 2020. נוסף על כך, מסרת רשימת לקוחות מהותיים של חברות ביטוח אלה (לקוחות שתשלומיהם מהווים מעל 5% מהכנסות החברה). יצוין כי בנך, מר איתי אשכנזי, עודנו מחזיק במניות ומכהן כנושא משרה בחברות אלון-אשכנזי וגיל ורדי.

ניתוח משפטי וצעדים למניעת ניגוד עניינים

2. במסגרת תפקידך כשר החוץ הנך אמון, בין היתר, על ביצוע מדיניות החוץ של הממשלה, ניהול הנציגויות הדיפלומטיות של ישראל בעולם וניהול קשריה של ישראל עם מדינות אחרות וארגונים בינלאומיים. בשים לב לתפקידך ולתחומי האחריות של המשרד, נבחן האם המידע שפורט לעיל מעורר חשש לניגוד עניינים, כפי שיפורט להלן:

3. **תכנית IMPCAT**: כאמור בסעיף 1א לעיל, קיימים ממשקים של נציגויות ארצות הברית וקנדה עם ארגון ידידי צה"ל שלו שייכת התכנית. אם כי, כאמור, ממשקים אלה אינם נעשים במעורבות הדרג המיניסטריאלי ואפילו הדרג הבכיר של הנהלת המשרד. אף על פי כן, בהתחשב שכהונתך בחבר הנאמנים הסתיימה אך לאחרונה ולנוכח קיומם של ממשקים מסוימים עם פעילות המשרד, יהיה עליך להימנע מלטפל בעניין הקשור במישרין לתכנית ולארגון ידידי צה"ל במשך שנה מיום סיום כהונתך בחבר הנאמנים של התכנית.

4. **חברת שמן**: תחילה, נציין כי הזמן המשמעותי שחלף מאז חדלת לכהן כיו"ר חברת שמן, מאיין, על פניו, את החשש לניגוד עניינים בכל הקשור עם חברת שמן. ואולם, עדיין קיימת לך זיקה מסוימת לחברת שמן בשל התביעה הייצוגית שמתנהלת. מן המידע שנמסר בהקשר זה, לא נראה כי קיימים ממשקים בין התביעה המתנהלת לבין סמכויותיך כשר החוץ, ועל כן נראה כי בעניין זה לא מתעורר חשש לניגוד עניינים. ואולם, ככל שיחול שינוי במצב הדברים וייווצר מצב בו עשויה להיות לך, במסגרת תפקידך כשר חוץ, נגיעה במישרין לעניין הקשור עם התביעה הייצוגית או עם חברת שמן, יהיה עליך להימנע מכל עיסוק בתביעה וכן אבקש כי תיידע את היועץ המשפטי של משרדך בדבר השינוי האמור.

5. **חברת אלון-אשכנזי, חברת גיל ורדי**: ככלל, תחום פעילותן של חברת אלון-אשכנזי וחברת גיל ורדי, ותחום הפעילות של לקוחותיהן המהותיים של חברות אלו אינם משיקים לתחומי הפעילות של משרדך או לתחומי סמכותך. לכן, לא צפוי להתעורר חשש לניגוד עניינים בהקשר זה. מכל מקום, ככל שתהיה השקה, כאמור, עליך להימנע מעיסוק בעניינים הנוגעים לחברת אלון-אשכנזי ולחברת גיל ורדי. נוסף על כך, אין מניעה שבמסגרת תפקידך הממשלתי, תעסוק בהחלטות רוחביות בתחום הביטוח (ככל שתהיינה החלטות כאלו), אלא אם לאותו נושא יש

השפעה מהותית על חברות אלון-אשכנזי וגיל ורדי, שאז יהיה עליך להימנע מעיסוק בעניין.
במקרים של ספק, תוכל כמובן להתייעץ עם היועץ המשפטי של משרדך או עם הח"מ.

בברכה,

 דינה זילבר

משנה ליועץ משפטי לממשלה (משפט ציבורי-
מינהלי)

העתק:

ד"ר אביחי מנדלבלית, היועץ המשפטי לממשלה
מר מתניהו אנגלמן, מבקר המדינה ונציב תלונות הציבור
ד"ר טל בקר, היועץ המשפטי, משרד החוץ